

Příprava na výrobu kostýmu

Tento všeobecný přehled slouží, jako předmluva před samotné návody. V návodech už se materiálem ani způsobem šití, a jiné úpravy materiálu nebudeme zabývat, tam nás čeká samotná výroba. Proto čtěte pozorně, aby vaše výroba nepřišla nazmar, protože pokud zanedbáte materiál a postup výroby v brzké budoucnosti se nevyhnete rozsáhlým opravám.

Látky

Základem pro dobrý kostým je správná látka. Každá látka má svůj vlastní charakter a každá se používá na něco jiného (některé části kostýmu se dají vyrábět z různých látek například kalhoty). Látky dělíme dle materiálu a gramáže (hmotnost určité látky, obvykle 1 m čtvereční, v gramech - jednoduše, jak je látka hrubá). Na výrobu kostýmu používáme tyto látky **vlna, len a bavlna**. Ve zkratce si řekneme vlastnosti, plusy a mínusy, kde je můžeme najít a hlavně na co se hodí.

Vlna

Vyrábí se z ovčí vlny a je to materiál, který se používá už pěkně dlouho. Má to své opodstatnění. Zdroj surové vlny (z ostříhaných ovcí) je dobře dostupný a vlastnosti jsou nadprůměrné. **Vlna hřeje, hřeje i když je mokrá, je v určitých mezích nepromokavá, má dlouhou životnost** (vše záleží na hrubosti a kvalitě látky). Pokud chcete vědět, proč je tomu tak, musíte hledat na internetu. Pro nás je to nejlepší materiál na výrobu kostýmů. Nejlepší ale zároveň většinou i nejdražší látka ze tří námi vyjmenovaných. Cena se pohybuje od 150 - cca 600 Kč za 1 x 1,6m s tím, že ale materiál dlouho vydrží a dobře poslouží.

POZOR! Pokud chceme vlnu čistit, vyvarujte se moderních přípravků, použijte buď přírodní mýdlo nebo na sucho vzít kartáčem. Pokud chcete vlnu prát perte max. na 40°C (nejlépe 30°C a ještě k tomu v ruce), jinak se vám srazí.

Kde koupit vlnu?

1. **Aped, s.r.o.** je to sice velkoobchod, ale je možné nakupovat zbytky látek aniž byste potřebovali být firma či živnostník (většinou 150 Kč za 1x1,6m). Nevýhoda, nemusejí mít látku kterou potřebujete, nebo ji mají málo (mluvíme o zbytcích, ve velkoobchodě mají velký výběr a dostatečné množství).
2. Pokud má někdo dostatek peněz, dobrý skil v šití a chce si udělat pěkný a opravdu kvalitní kostým můžeme doporučit <https://www.wooltrade.cz/>
3. **Mráz látky** - malý výběr a vyšší cena

Co z toho ušít?

Vrchní i spodní tunika, kalhoty, kápě, čapka, onuce (ponožky a rukavice), brašna přes rameno, pás přes pás či hrud', kabátec, varkoč.

Len

Vyrábí se ze Lnu Setého a je další látkou, která se používá dosti dlouho. Má to také své opodstatnění je to příjemná, chladivá (na léto ideální) látka, která hodně vydrží. Oproti vlně

ovšem nezahřeje a když navlhne dlouho se v něm vlhkost drží. Každá gramáž lnu má svá vlastní specifika nejhrušší se používá na stany a pytle na těžký náklad atd. Pokud chcete zjistit více doporučuji si prozkoumat internet. 1 x 1,6m stojí většinou kolem 250 Kč. Dost se používá jako podšívka pod vlnu u kápě, aby to bylo příjemné na nošení (vlna občas škrábe).

Kde koupit len?

1. **Sartor.cz** má největší výběr lnu, jak barvy, tak hrubosti
2. **Aped, s.r.o.** tam si nejsem, jist jak to tam mají s kvalitou a hrubostí a myslím že ve zbytcích nic nenajdete.
3. <https://www.wooltrade.cz/> tady se cena od ostatních neliší tolik, jako u vlny.
4. **Mráz látky** tady není skoro žádný výběr a cena je o něco vyšší.

Co z toho ušít?

Spodní tunika, kalhoty, spodky, brašna přes rameno, čapka a onuce, šerpa přes pás či hrud', varkoč.

Bavlna

Vyrábí se z bavlníku a dnes ji najdete na trhu všude, ovládla dnešní průmysl. Ovšem nebylo tomu tak, známe ji sice už někdy př. n. l. ale byla to nejméně používaná látka. Co je na ní tak špatného? Moc toho nevydrží, při pravděpodobnějším používání se materiál rychle unaví a začne se při větší námaze trhat. Když zmokne studí a lepí se na tělo. Hodně se mačká a vůbec nedrží tvar. Je to ovšem nejlevnější látka kterou můžeme použít aniž bychom se za ni museli stydět. Dobře se barví a při praní se nesrazí (mě se to nikdy nestalo i když jsem musel prát na 90°C).

Kde koupit bavlnu?

1. **IKEA** má černou, bílou, modrou a někdy i červenou a stojí 79,- za metr a obarvení není tak těžké.
2. **Aped, s.r.o.** nevím, jak ve zbytcích, ale ve velkoobchodě určitě najdete co hledáte.
3. **Mráz látky** dle stránek toho moc nezjistíte, lepší je se zajít podívat do prodejny osobně. Moc bych tomu ale nefandil cena není moc příznivá.

Co z toho ušít?

Spodní tunika, kalhoty, varkoč - více nepíšu bylo by zbytečné cokoliv jiného z této látky tvořit byla by to ztráta času a nemuselo by to vypadat hezky.

Šití

Šijeme buď na stroji nebo v ruce. Stroj je super pomocník pokud s ním umíme zacházet, pokud ovšem se strojem nejsme spřátelení radši bych doporučil šít v ruce je to jistější, ale zabere to více času a práce. Než začneme šít je potřeba si se správnými rozměry a stříhy nastříhat látku (to si řekneme u každé části kostýmu zvlášť). Zde si ukážeme základní stehy a postupy při ručním šití.

Materiál a nástroje

Na len a bavlnu stačí obyčejná jehla a nit s tím, že u tvrdšího lnu dá šití zabrat. Vlna se dá těmito nástroji také šít, ovšem pro zjednodušení práce je lepší pořídit si větší jehlu a silnější nit (nejlépe lněnou kterou nedokážeme přetřhnout v ruce).

Terminologie

jehla je nástroj určený k šití různých materiálů (látka, kůže, koberec, atd.), je opatřena z jedné strany hrotem a z druhé strany očkem kterým se prostrkuje **nit**.

nit je spojovací materiál který se většinou skládá z několika pramenů materiálu ze kterého je nit udělaná (len, vlna, bavlna a polyester, který se nejvíce používá). Při šití spojuje dva kusy látky a vytváří tak steh.

steh se tvoří v místě, kde nit prochází v určitém intervalu jedním nebo více kusy látky.

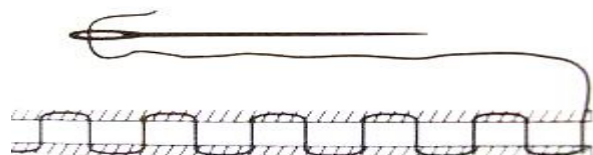
Příprava jehly s nití

Máme dva způsoby jak šít s nití, buď šijeme s jednoduchou nebo s dvojitou. Jednoduchá znamená jeden pramen nitě který je na jednom konci opatřen uzlíkem (kdo umí zapošívát nemusí) a na druhém konci protáhneme uchem jehly. Dvojitá znamená že nit protáhneme uchem jehly a oba konce nitě dáme k sobě a spojíme uzlíkem. U dvojitě pozor je tu dvojnásobná spotřeba

Přední steh

Přední steh (základní steh), který se používá hlavně při zapošívání viditelných okrajů, aby nebyl vidět otřepený okraj (steh nemusí být tolik pevný, jako u spojení dvou různých kusů). Zapošíváme tak, že okraj ohrneme cca 1cm do vnitřní strany, kde okraj nebude vidět a jehlou prošíváme oba kusy látky najednou, mezery děláme tak, jak nám to vyhovuje (čím menší mezery tím větší pevnost spoje). Přední steh můžeme použít i při normálním šití, v případě méně namáhaných spojů.

Průřez stehem

Steh při zapošívání okrajů z viditelné (vnější) strany

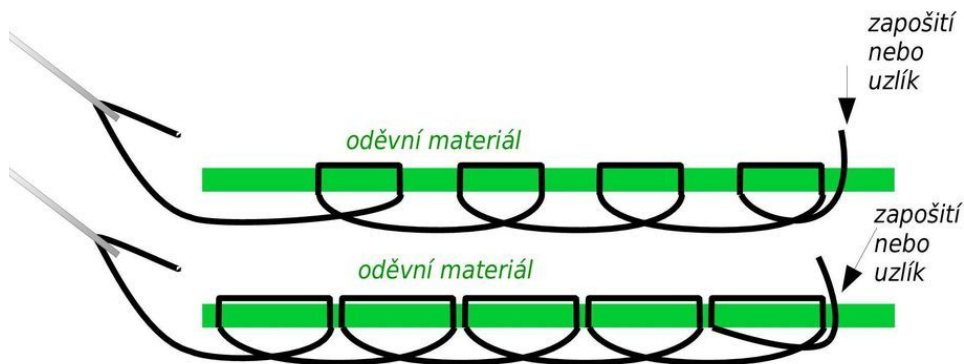

Steh při zapošívání z neviditelne (vnitřní) strany

Zadní steh

Tento steh používáme při spojování dvou dílů. Od předního se liší tím, že spotřeba nitě je větší a v místě, kde nit prochází látkou je dvojitá, tím se přibližuje strojovému stehu. Je dost pevný k tomu, aby udržel i více namáhané spoje.

Přiložíme k sobě dva kusy, které chceme přišít k sobě začneme asi 0,5 cm od kraje šít. Šijeme cca 1 cm dlouhé obloučky s tím, že se vždy vracíme.

Průřez stehem

Steh ze strany kde se nitě překrývají.

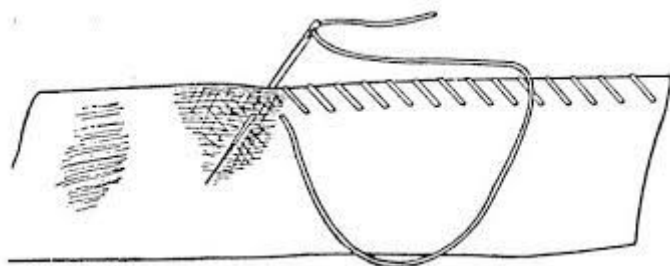
Steh ze strany kde se nitě nepřekrývají.

Obšívání

Obšívání používáme u látek, které se hodně třepí, u spojů kde by se mohl steh vyrvat z látky (takový zámek aby steh vydržel), a nebo chceme udělat opravdu parádní okraj kostýmu (ne jen zapošít). Jsou dva způsoby jak tento steh vytvořit a jak vypadá.

Jednodušší způsob šijeme tak, že jehlu zapichujeme vždy na jedné straně a na druhé vždy vytahujeme s tím, že jehlu s nití přenášíme přes okraj a tím nám ho zajišťuje.

O něco složitější šijeme skoro stejně jako ten jednodušší s tím rozdílem, že jehlu před dalším vpichem provlékneme vzniklým očkem.

Jednodušší způsob

